

ПОЛІС УЖАЙНИ

Газета Верховної Ради України

№ 131 (631) • Середа, 14 липня 1993 року • Ціна 40 крб.

Зваженість — мудрість політика

Політична ситуація, що склалася після рішення російського парламенту щодо українського міста Севастополя, обговорювалася на засіданні постійної Комісії Верховної Ради України з питань законодавства і законності.

Відкриваючи його, голова комісії Олександр Колуба озаявляючи присутніх з по- ним текстом документа, прийнятого в Росії, хоч ще й не підписаного Хасбулатовим, нагадав про заяву Президента та Президії Верховної Ради України з цього питання, наголосив, що дії росіян суперечать не тільки давстороннім угодам між нашими державами, а й заключеному акту Хельсінкських угод.

Члени комісії акцентовали різкий осуд недалекогоглядним діям російського парламенту. Т. Стецькіна, О. Воробйов, А. Ткачук, В. Костенко, З. Островський та інші закликали перенести через призму цих подій підписати угоди про торгівлю, Ялтін-

ську, Дагомиську та Завдовську домовленості, проаналізувати угоди, підписані урядом Л. Кучми з Росією, контролювати їх виконання.

Народний депутат І. Макар дає негативну оцінку документам, які підписав з Росією останнім часом Л. Кучма, назвавши український уряд філією російського, маючи на увазі передусім нашу безпомічність у вирішенні палливо-енергетичних проблем.

Члени комісії асудували дії Верховної Ради Криму, які

спрямовані, за їх словами, на розкол, відокремлення Криму від України.

Виступаючи закликаючи до чіткої, загодоженої роботи, посилення аладних структур аж до аведення в Україні президентського правління або оголошення надзвичайного стану.

На засіданні було аироблено проект Постанови, з яким комісія має намір вийти на засідання Верховної Ради України.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Польовий стан

Готуються до зими...

Полтавська область. Усі господарства регіону наповнено готуються до зими: худоби. Скрізь створено спеціальні загої для заголів корови. Вони роблять усе, щоб угодаль заголівати сіна і сіна.

Особливо організовано іде заголівати коріву восьмь селак колішного радгоспу імені Кодрятенка Полтавського району, який став допоміжним підрозділом полтавського тамонажного управління «Укрпирф», очолюваним досвідченим спеціалістом Олександром Григорівцем Краснолуцьким. Для великої рогаї худоби уже заголівлено понад тисячу тонн сіна і майже стільки сіна.

На зникмах Павла Здоровля: скиртування сіна в допоміжному господарстві полтавського тамонажного; ветеран праї механізатор заголу по заголівати корів Володимир Дмитрович Мазинейко.

У природі є погана погода

Вийшли в поле комбайнери колгоспу «Україна» Онуфріївського району і заголів зявляється класти горох у валки. А зоружу їм сусідів з колгоспу «Дніпро» виселили шість жаток і почали косити озимий ячмін та жито. Хлібороби найхлібнішого, Гайворонського, району теж приступили до косовиного ячміню. І якщо перші планують зібрати по 35 центнерів з гектара, то останні сподіватися одержати на 10 більше.

Поступово нахлювляються до збирання ранніх зернових й інші райони центральної області агажани. А збори налідають 585 тисяч гектарів, зроумію, а найкоротші строки. Бо природа нималою діла матеріала діла. Якщо раніше починали збирати горох і ячмін, то нині в багатьох районах через зявний дощ вони й досі стоять зяскими. А ось нашість вже починили жати, і триваються хлібороби, що вони почне врожайства в колосках. Та й степові вітри так розворушують охмиди, що не зявляють, як до них і пістунитися.

Микола ВОЛОК, Кіровоградська область.

Продиктовано в номер

Візит розпочався

Учора з офіційним трьднічним візитом до Києва на запрошення Президента України Леоніда Кравчука прибув Президент Республіки Індія Швар Дев Шарма. У другій половині дня відбулася офіційна церемонія зустрічі індійського гостя біля Маріїнського палацу. Описав Л. Кравчук і Ш. Д. Шарма провели бесіду віч-на-віч, де йшлося про актуальні проблеми, що мають обоєлітній інтерес. Візит Президента Республіки Індія в Україну триває. Заплановано його зустрічі з іншими керівниками Української держави.

На українському ринку обчислювальної техніки з'явився новий конкурент

У Києві з діловим візитом перебував директор стратегічної підтримки освітніх програм Європейської агаж-квартири американської фірми Apple Комп'ютер Дейвід Уокер. Входивши він мав розмову з Леонідом Кравчуком, під час якої обговорювалися питання, що стосуються співробітництва фірми з українськими партнерами в галузі впровадження та асигнування комп'ютерів, насамперед у сфері освіти, вилановій сфері тощо. Про серйозність намірів фірми свідчить і той факт, що два місяці тому у Києві стало до ладу у українське відділення Епл С Д І В, яке є офіційним представником Apple Комп'ютер в Україні. Ож, на українському ринку обчислювальної техніки з'явився новий конкурент, що, сподіватимемося, зменшить її партію.

Студентство симпатизує «зеленим» та «іншим»

Український науково-дослідний Інститут проблем молоді для з'ясування особливостей і шляхів формування політичної культури студентства провів соціологічне опитування 1195 респондентів в 24 вищих навчальних закладах загальної, центрального, підленого і місцевого рівня. Сучасна молодь найбільше симпатизує партії «зелених» — 11,5 відсотка та «іншим» — 11 відсотків. НРУ, Демократичній партії, УПР довіряють 7,2 — 4,2 відсотка опитаних. А найнижчий рейтинг у «Нової України» — 21 Соціалістичної партії — 2,3 відсотка.

Трагедія в Японському морі

Тридцять п'ять чоловік загинули, шістьдесят поранено і сто чоловік зникли безвісти у результаті морального землетрусу силою 7,8 бала за шкалою Ріхтера та викликаного цим цунамі поблизу японського острова Хоккайдо. Ігнорували загиблих — цунамі докотилося й до ділячки німчанського району Приморського краю Росії. Вночі бою завчасно эвакуували всіх мешканців Находки. А в бухтах Кам'янка і Преображенська хвилює на берег вийшли всі рибальські сейнери.

Цитата дня

«Це — посилені рівень, які може привести до конфронтації між двома державами. Мають, варто було розв'язувати цю проблему з урахуванням думки кримчан. А так різко заявляти, як зробив це парламент Росії, не варто було».

З інтерв'ю міністра оборони Росії П. Грачова, як він дав ІТАР-ТАРС з приводу рішення Верховної Ради Російської Федерації.

В російському парламенті розпочався збір підписів за відкликання постанови щодо Севастополя.

(Читайте 2-у сторінку).

14 липня 1993 року. № 131 (631)

Екологія

Питання про АЕС — на референдум?

У Нікополі Дніпропетровської області відбулося засідання Зеленої ради, організоване українською екологічною асоціацією «Зелений світ». В її роботі крім громадських організацій взяли участь представники партій, міністерств і відомств, експертів, керівників місцевої влади.

Одну із основних спільнот — про проблеми атомної енергетики — зробив заступник голови «Зеленого світу» по південному регіону Анастасія Золотухін. На його думку Україна не потрібна така велика кількість електроенергії. І якщо раптом зупинити всі АЕС,

ми цього навіть не помітимо. Зелена рада заступила до Президента, Верховної Ради, політичних партій і громадських організацій з пропозицією під час очного референдуму одночасно проголосити опитування щодо продовження мораторію на спорудження і пуск нових атомних станцій.

Окремі рішення прийнято стосовно Чирківського-Донецького регіону, де забруднення досягло критичної межі. Для того, щоб змінити ситуацію, необхідно мати технології, захисти структуру промисловості і виробити стратегію використання відходів.

Володимир ЗЕМЛЯНИЙ.

Контакти

У Луцьку — польський банк

У Луцьку створюватиметься філіал Люблінського депозитно-кредитного банку. Обласна держадміністрація дала дозвіл на його відкриття, аркушами клопотання ради Люблінського депозитно-кредитного банку, який обласною урядом Національного банку України і сподівалися, що не сприятиме розвитку економіки Волині, розширенню господарських зв'язків між Польщею та Україною.

Богдан ВЕРЕКЕТА.

Реалії

Дешо про безпритульність

Про безпритульність айскослужбовців — тільки й розмови. А безквартирні полтавські айскослужбовці, ті, що на службі, і аке знівлені в задово, порушити інший шлях: мітинг, страйк і позов до суду про порушення житлового законодавства.

Сьогодні в Полтаві на квартири чергують 118 чоловік. За період 1989-1993 рр. для підлогових під'їздів передано тільки 308 квартир. То скільки ж чекає решті?

Зверніть увагу

Ех, «Товаришу»!

У січні цього року орган соціалістичної партії України тижневик «Товариш» опублікував лист набагато навісний 20 років тому від імені українських письменників на ім'я тодішнього голови КДБ СРСР Андрійовича Ю. В., в якому асуджувалися антиукраїнська та націоналістична діяльність Саліняного, Стуса, Сверстюка, Караванського, братів Горинців, Мороза, Чорномаза, Математича, Платоця, Некрасова та інших. В січні цілі стали підписи І. Драча, Д. Павличка, В. Яворівського.

Мета такої публікації очевидна — за будь-яку ціну скомпрометувати політичних конкурентів. Але номер не пройшов.

Народний депутат України В. Яворівський звернувся до суду з позовною заявою на захист честі та гідності і вимагав забороти газети «Товариш» — розпо-

суджувати сферикуваний лист, дати офіційне його спростування та відшкодувати моральні збитки. Старокішівський районний суд м. Києва грунтовно аначив матеріали справ і дійшов висновку, що факт, викладений у публікації, не відповіли дійсності, зобов'язав тижневик «Товариш» дати спростування фальшивих відомостей та відшкодувати позовну суму моральних збитків. Недавно це рішення було оскаржене друкованим органом соціалістичної партії у Київському міському суді. Проте, 7-го липня після розгляду необхідних матеріалів на поперезде рішення без зміни. Окре, поше «Товаришу» повести себе «по-джентельменськи» хоча б з відношенням до Закону і до ановіах судових органів.

Георгій МЕЛЬНИЧУК.

Продиктовано в номер

І знову

про Крим

З приводу ухвалення БР постанови «Про статус м. Севастополя» Українська республіканська партія прийняла рішення з керівниками, що «незалежна від теперішньої політичної ситуації в Україні одностайність у прийнятті даної постанови це раз і назавжди, що в питаннях реанімації іперсперських амбіцій різниця між російсько-коринськими і демократичними, Бона заважає нас не приєднати Крим» пріме президентське виступання, інести на розгляд Ради Безпеки ООН питання про арештний акт в Україні парламенту щодо України, заклимати НСРС розглянути питання про порушення з боку Росії принципів територіальної цілісності і недоторканості членів НСРС.

Союз української студентства заявив, що сподівається на збройні демократичні сили в російському парламенті, проте такі сили у найближчому законодавчому органі суспільної держави не в акому разі не можна завадити без належної підготовки парламенту щодо України, за збереження єдиного Чорноморського флоту, адекватного заохоти південні кордони України, Росії, інших країн СНД.

Президи ЦК Комуністичної партії України зробила заяву, де виступила за єдиний, неподільний Крим, Севастопольське, у складі України, за збереження єдиного Чорноморського флоту, адекватного заохоти південні кордони України, Росії, інших країн СНД.

Експрес-інформація

Знайомство з обороною

Учора розпочався офіційний візит міністра оборони Турецької Республіки Навазата Алаза в Україну. Програмою його короткотривалого візиту передбачено зустрічі з керівництвом Міністерства оборони України, з Міністерства оборони, Навазат Алаз також відвідає Київська авіаційно-промислова компанія імені Антонова, академії Збройних Сил України, айської частини. Візит здійснюється на запрошення міністра оборони України Костянтина Морозова.

Тиснуть на кервішники

Відставки керівництва республіки вимагають представники Організації національного самовизначення (ОНС) Вірменії. Як повідомляє агенція «Принцда» (Полі), вони розповсюджують в Україні листівки із закликами до жителів столиці та політичних партій підтримати ОНС. Делегати ухвалили цілі організації перебувають біля палату Президента, намагаючись організувати мітинг.

Переговори відбудуться — бої тривають

Домовленість щодо введення в дію мирного економічного конфлікту військових підтримки досягнуто на переговорах представників ворогуючих сторін, озвучено в Мадриді. Проте, як конкретно реалізувати цю домовленість, учасники переговорів не визначили. Однак спеціальний представник Президента Росії Б. Пастухов виніс до Сузуну, а відвідав — до Гудуту. Його мета — переконати супротивників припинити вогонь.

Жертові серед палестинців

Двоє чоловік загинули в даюх поранено внаслідок зіткнення патрулювання палестинців з ізраїльськими військами біля річки Йордан в палестинці. Згідно зрешті представники ізраїльської армії роздали відкрити вогонь по групі палестинських підлітків після того, як палестинці заклали їх камінням в порожні пляшки. У результаті одного вбито, командирами годину.

Відпущня події

До виграну ще далеко?

Спочатку Захід був дуже занепокоєний рішенням парламенту Росії щодо Севастополя. Деякі коментатори вже бачили в ньому намірених ядерної війни між Москвою та Києвом. Але після відвідної заляби Бориса Єльцина Захід зійшов з натяжених.

Німеччини газети, які вийшли в а понеділок, писали, що своїм мужиком словом Президент Росії ще раз показав широкі мішені і мілкий політичний характер. А німецьке радіо висловило таку думку: доки Леонід Кравчук має такого партнера, Україна може не даватися — повторення «югославського сценарію» на своїх південних і східних кордонах.

В іншого боку, після цього слід очікувати, що міжнародний авторитет Президента Росії, який тільки зріс на переговорах у Києві, дедалі ще зростає. А саме тому, ймовірно, зростає і довіра до тієї особистості стосунки Бориса Єльцина з Гельмутом Колен та Біллом Клінтоном.

А от спроба Леоніда Кравчука листом до «великої сім'ї» підключитися до токійських переговорів була апізіційною. Коли не послання надійшло до столиці Японії, майже всі документи вже були підготовлені експертами до підписання. Очевидно, таку ініціативу України треба було починати за кілька місяців. Та ще й не одним листом, а серією різних ва-

Богдан ОСАДЧУК.

Берлін.

На зв'язку Лондон

На думку баронеси...

Колоніальний прем'єр-міністр Великобританії, а нині один з лідерів консервативної баронеси Маргарет Тетчер наполягає на проведенні в країні референдуму з питання ратифікації Маастрихтських угод. Цього тижня вона планує виступити в парламентській палаті лордів і алакати свої аргументи на підтримку рефе-

редуму. Маргарет Тетчер категорично відкидає звинувачення, що такі дії нібито мають на меті поставити під сумнів авторитет Джона Мейджора, який не поспіша приймати рішення щодо референдуму. Баронеса, за її словами, лише переконує, що його проведення — справа «трохи пізніших часів».

Сумний випуск

Перспектива працевлаштування для цюгорічних випускників британських шкіл справді сумна, заявив депутат парламенту від лейбористів Френк Діббос. Цифри, які він обнародував, свідчать, що лише 13 відсотків випускників 1992 ро-

ку змогли одразу знайти роботу. Це анімі менше у порівнянні з 1985 роком. Тим часом, за даними міністерства праці, за останні чотири місяці зросла загальна кількість безробітних. Сьогодні вона становить 2 мільйони 913 тисяч чоловік.

Газетна війна

Найпопулярніша англійська газета «Сан» оголосила про зменшення на п'ять пенсів роздрібної ціни номера, що становить одну п'яту його вартості. Редактор видання Кевін Маккейл заявив, що в такій спосіб газета хоче допомогти своїм читачам, які страждають від наслідків економічного спаду. Місцеві оглядачі називали її інші причини. По-перше, це зниження об-

сягів продажу «Сан», а по-друге, — це загострення конкурентної боротьби з «Дейлі міррор». Остання поділяє з «Сан» лідерство за тиражем у всій Великобританії. Однак читачи газети-конкурента теж не залишилися в наслідок. У відвідування на ділі «Сан» редактор «Дейлі міррор» Девід Бенкс заявив, що ціну на його газету буде знижено на 10 пенсів.

Секс і різки

Згадав рішення уряд ухвалив вопри протести значної частини консервативних настроків приватних шкіл. А от і інші поправки — про заборону фізичних покарань у престижних приватних школах, де ще з ужитку різки, — не пощастило. Палата лордів 126 голосами проти 121 що поправку відхилила.

Тимотій ПРОКОПЕНКО.

Н хвилює одне головне питання: «Що буде далі: зі мною, з моєю сім'єю, з моєю країною?» Актуальним на сьогодні це питання стало тому, що так, як живе наш народ, далі жити не можна. Вступаючи у передвиборчу кампанію в 1990 році, я обіцяв, ніхто з кандидатів у депутати Рад усіх рівнів і не гадав, що перехід до демократії та ринкової економіки забуде таких повторних форм діяльності. А все це результати чергового експерименту з нашими народами.

У зв'язку з цим згадується
імена великого російського
фізіолога-психолога П. Пав-
лова, який сказав у 1918 році,
що зорі радянської влади:
«Якщо те, що роблять біл-
ловини з Росією, експери-
менту, то для такого експери-
менту я дошукуюся би дати
називі «кабул». Очевидно, ви-
да підлягає осмія сьогодніш-
ня партія майже всіх дер-
жав колишнього СРСР не пе-
редбачає вивчення усього
людського, виробленого наукою
і культурою в минулому.

Учорашні лідери та ідеологи КПРС: Єльцин, Кравчук, Шеварднадзе, Назарбаєв, Браздаускас, Карімов, а сьогодні до них примкнув і Алієв — янінські лідери держав. Саме тому, гадаю, ідеї марксизму-ленінізму живуть довше, ніж перемогають.

[illegible]

Що на ділі має сьогодні Україна? Державність? Чи не може бути без демократії, достатку, духовності та добра? Для народу демократія — не магія, достатку нема, духовності під сунімом, а з добром і зовсім погано. Бо в ділі вірити вже нема у жодного.

То що ж залишилося від державності? Може, збройні сили як інструмент державності? І їх розвинули чи без допомоги Верховного Головнокомандуючого та його радників, Чорноморський флот підмає аудиторіальні прапорці, лютьчани відлітали на своїх літаках у Росію. Відползла суходупини не мають в Україні, щоб здивувати чужинців. Росія не має в Україні військ, Чорноморський флот не має в Україні, в Росії на діверсії примує українців ковалювати чини са-...

[illegible][illegible]

Чи не здається лише дітям, що саме зараз, коли розбіжності особливо чітко виявляються в аргументах на користь виходу до Росії були б особливо переконалими, — щось видно ні голодаючих, ні німтових містечок біля Верхньої Ради, ні навіть мітингів досить багатолюдних? Здається б, ось зараз і підняти карод, а він якраз не дукує підіймається. У чому ж справа?

Безумовно, дається взяти просто втомі людей, причетність їх злиднями і тягар безпросвітної пролягати існування.

Але правильно я й інше: і род став мушійор. Бачивши, що справа не просто «Бендері», а в тому, що біженерка на Україні, в Криму і в Росії залишилась усе ж компартійна ностальгичка, не змінюючи особливо своїх звичок і поглядів, а підтримувану нею найгласливішім свій час так звані «демократи» — з тих, що найвільніше служили в минулому комуністичному режимові.

Звідси — стоять економічні реформи, а сусіди вже куди просуваюлись. Навіть вні рухівські демократи і здібнобили й тихенько вийшли вбік, поїхавши посла за кордон. Що там Рух напевне звелася й «Н України», у парламентах має правлячою більшістю. З

є опозиція. Президент України і Голова Верховної Ради Крим — як поплавок за течією. Люди почали розуміти, що націоналізм у Криму ніколи не був і не буде конструктивним, він завжди буде гальмом, навіть якщо це український або російський націоналізм. Бо ж Росія вже демократією не пахне.

Необесіченість, на мій
лад, іше. Важко було
сказати, чи саме Кри-
носу економічною запо-
те, що він залишався од-
ні з небагатьох комуніс-
тів у Україні... — це та-
кож Замиїта у переліку при-
кримських керівних слів
одні їхніх теперішніх
лішів, він отримав від
загаданих іменитих
список обкому партії та
виношую. Підписав та-
кож у економічному ред-
дактері? Увійшли в пер-
шу численні воєнні кра-
ва в Україні і Крину за-
довним дослідом у розе-
країні світу за рахунок
платіжні податків, та
останням вони нічого,
застій, не принесла.
ж приїхав до Києва
і Крину. Крину тут
і Крину. Крину тут
на вже давню змогу при-
ношати перехід до не-
економічної зони в Кри-

Усі посадовці призна-
так само вирішує шан-
Микола Васильович, а
нодавчу політику у Вер-
Раді Криму вершить те-
мий директорський ка-
що й на колишніх пар-
вах. Саме тому україн-
треба спеціально культ-
ти як ворога номер один
коли чесно казати, — я
лишкву мішені народ-
нездовolenня. Хоча біл-
мешканців столиці.
— Києві і членів україн-
го парламенту говорять
сьєю. У Криму на-
приняття закон про мо-

Самі по собі соціальні ідеї непогані. Тією чи мірою їх дотримувється то правлячих партій у багатьох державах світу. Вони, прийняті, посягають на щось більше.

Та чи можна вважати слідовими демократатами цілющими чи навіть якими-небудь політичними діячів зникають з кайнепробельшіями номерами структурами заради досягнення політичної влади? Ю. Мешкова з Л. Грачів дивовижний, одначе сподіваний, зникає з ка к спільному антиукраїнському ґрунті.

Загальноприйнятій у нас протекти моделі спектру політичних сил, якби так можна було виділяючи в якусь певну групу в Криму, і слід вважати неправомірною розмежування партій, рами, груп і рухів в Україні, а тим більше в інших державах. Але, передісторією буття, як загальноприйнятої принципів ставлення до цінностей, а дні за цінником — ставлення України і Росії. А єдиним з таких цінностей, що стане прозримим, швидко різниця між ними. Комарівсько Криму, усіма російськими та

ОКНР я КРКТ і, ко-
че, між Спільно ю
тримку Республіки Н
Спільно комуністів
Лідерів багато, а особ-
котра потрібна всім, в
поки що нема. Тому
розмови про президен-
му ще передчасно.

Україна й Росія —
вий припад цього. І
да, тільки профспілко
ря, призначені у свій
комами партії, швидко
будували у своїй «
«незалежних» і по
відстоюють іде імен
широко знає у мі
гасло «Пролетарі всі
єднайтеся!», критич
ніші керівництво, а
решні пропозиції від
лення економіки з к
вносять.

[illegible]

Дуже погано те, політичні рухи прагнуть порушити політичну кримськотатарського та інших корінних національностей. А про п'ятьдепортованих радянських військ загалом забули, скаже продемокрація. Конституція Криму, проекти Закону про Час би вже зрозуміли, проблема існуватиме, шувати її доведеться.

і українцям, і русо-
всім іншим. Цивіль-
ність треба будувати
на основі резолюцій
них мітингів та і
політра, а тільки
ванням науково-о
ного заснованія всь
ного досвіду та вия
сних помилон. А щ
ріалу а за наслад
Однак визнавати
ним більше їх вип
рівництво не хоче
же, що в буди-ко
робити життя люд

Іноді чуються об-
ки: «Чому не дот-
Конституція Криму
льте запитати, мо-
нахабно; а чому

будівництва інших хіба не містить воно бездумних положень, врешті-решт, воно міжнаціональної злести? Говорив і це тоді повторюю!

Може, використавши свої мети перед референдумом, недовіряючи конституції, Україні намагастись з кримськотатарським родом і його меджептанити в тому, чому йому в черговий раз.

Політичні реалії
го часу такі, що
де в чому визна-
ність, обґрунтовані
рідержавної повед-
ховної Ради Укра-
мо ми того чи ні,
визнати, що, розта-
в оточенні досить
них і навіть стріля-
нів, ми змогли зба-
носний міжнародна

Але чн означувати саме благополуччя чимому? Звичайно, і чувались помилки, ні ешелони влади робили одну за однією помилку, ливо у азаємовідносинах з Кримом.

Найголовішім за-
гата в тому, що
питання наших в-
снн вирішувалася
позиції соборності
що нерідко виража-
маховішому н-
Це стосувалося і
жовності та культ
й вирішення проб-
котарського та і-
ртованих народів
економіки

Друга полігала
Ядучи на компро
ж відомо, є мист
літати, Україна ч
смовідиносності з
завжди запізнюва
пнізненням і лише
Криму відбувся пр
важне, те ж саме
я в історії з Чорн
флотом. Нині Кр
на шкідно не хоче
ти питання про
мадіяство кримча
проект Конституції
справляло таке в
не склалася два
в період переом
Руку і повчальні
політичних лідері
Містяться в проє
категорично за
Криму ставити п
сумнів можливості
України.

Підміняючи
правові засоби
ті націонал-полі-
райна багатови-
ла проти себе
й не тільки при-
Новоросію і на-
режну Україну,
ди тяжіла до р-
ної культури й
значно тісніше
Росією.

У нинішній ситуації, коли з пів Донбасу наставив питання р'я Президентів менту, про помилі трішньої й зовнішні державні

(Закінчення н)

співділ вислужкову частю. Але вислужки — це одне. А як зарадити?

Ми в районі визначили два найістотніші, на мій погляд, напрямки:

— по-перше, у кожного трудовому колективі — сільськогосподарському і промисловому — впровадження і здійснення чотирьох соціальних програм, тобто, прагнемо, щоб заходи соціального захисту населення мали не епізодичний, а системний характер;

— по-друге, ці заходи впроваджені інтереси не лише працюючих, а й тих, хто вже на пенсії, але багатьо робить віддав виробництву.

Тепер щодо змісту соціальних програм. Впроваджуємо, що рівень

соціального захисту. Проте не єдиний. Нашими соціальними програмами передбачено ряд пільг і на побутові послуги. Зокрема, знижені тарифи на користування місцевим транспортом, безплатна оранка корів, пільги на утримання дітей в дошкільних установах, на будівельні матеріали, побутові товари тощо. Гострою проблемою санаторно-курортного оздоровлення трудящих займають алергії пансіонати і санаторіо-професійної підготовки. У госпосади, споруджені на березі моря і в межах району. До жовтня 90 відсотків вартості путівок підприємства і господарства беруть на себе.

На початку статті я вже сказав про певні традиції в розвитку

санаторно-побутових службам, кімнатами відпочинку, дитячо-професійними кабінетами та ін. Такі ж умови створено і в будинках медпунктів.

За сімдесяти — вісімдесяти років несплановано змінили своє обличчя адміністративні центри колективів. Практично в кожну з них є нині або реконструйований Будинок культури, школа, дитячий садок, торговельний центр, амбулаторія чи фельдшерсько-акушерський пункт, а в селас Єлизаветівці і Новомиславівці з участю місцевих колективів збудовані дитячий лікарня, вони добре оснащені, дитячо-діагностичним обладнанням, а такого заступку, як тут, немає і а

ки що не вдалося довести задумено до ладу. Врак кредитів і невідповідальність партнерів-постачальників субпродуктів та риби призвели до того, що в дже складують становили опинився заіспропантовано «Мар'їнська». Тут отримано, нині чудовий анкеті методика, але немає гарантії, що його вдасться зберегти — нинішні гонимі. Неодорожжово зворотилися до Національного банку і Міністерству по ділох, але там дише розводити руками.

Така ж доля спіткала і збудовані сильними зусиллями міжгосподарський санаторіо-професійної підготовки «Відр» на 500 місць. На доведення його до повної готовності треба не так вже й багато грошей. Але через не-

Соціальний зріз

Як і кожний громадянин України, епізодично відповідалості за доло рідної держави і її народу, а також останній часом стесу за перебігом новий в країні. Мешає за все вважаю себе політиком, але не можу не занепокоєний тим, що склялися розцінювати страйки і мітинги лише як іспісований пеніями силам в боротьбі за свободу, а не як об'єктивний авал недоволення мас, змучованих їхнім зблизненням, свіданням тиском соціальних негараздів.

Хочу, щоб мене вірно прозвали. Я представник Президента в районі — щопонеділка приймаю громадян з особистих питань. А якщо треба, то й в інші дні. Людей приходять багатьох — цілком політика й за руку не веде. Проблеми і боїл у кожного свої, і досить побіжного аналізу, щоб діяти внаслідок: переказують сьогодні проблеми соціального захисту населення.

Скажіть, що ці проблеми нині в нашому районі десь на задньому плані, то на і перажиди, і району та місцеві Рада, і керівники підприємств і господарств вважають їх за пріоритетні. Така традиція склялася в районі ще з часів: турбота про людей — на першому плані. Намагаємося дотримувати її й тепер. Але відпрацювання підсобних механізмів соціального захисту не встигає за розвитком кризових явищ в економіці.

Особливо суцільно літній домі, пенсії не вистачає. Можливості місцевого бюджету обмежені. От і доводиться громадянам частю відмовитися собі в найближчому. Подібні

Мар'їнська «програма виживання»

заробітні плати трудівників сільськогосподарства уділічницькі висхідні, нік у промисловості, правління бізнесу колективів, зокрема «Донбасу» імені Шевченка, агрофірма імені Кірова та деяких інших вирішили продавати власні продукти — м'ясо, цукор, олію за цінами на 50 відсотків нижчим, ніж в розрізній торгівлі. За пільговими умовами провадять і продаж зерна на заробітний карбованець. А в окремих господарствах, як наприклад у колективі «Жовтень», зерно і насіння зовнішню видують азателі безплатно.

До речі, такі самі пільги на придбання продуктів харчування мають і колективні пенсіонери та представники сільської інтелігенції.

Мають свої варіанти розв'язання продовольчої проблеми і трудові колективи промислових підприємств. Вичінують доходи з більшого ступеня дають, зокрема, підсобні сільські господарства. Вони створені при Кураськівському заводі спецубудови, Кураськівському ДПЕС, Красногосподарському заводі водострижів та інших підприємствах, постав-ляють свою продукцію заовсім ки Італіям, а пеню частку на продаж працівникам та пенсіонерам за зниженими цінами.

Ясна річ, наповнення продовольчої кошика — один з найважливіших чинників

соціальної сфери, які склялися в районі. Однією з таких традицій є неписане правило: хоч би як було скрутно, розв'язуючи проблему, не випускає з поля зору перспективу. Це правило утверджується в нас це з 60-х років. Ініціатором його був перший керівник району С. Глухон і П. Сорочак. Разом з керівниками господарств М. Буряком, А. Батулю, Д. Сажком та іншими вони багато що зробили для того, щоб на комплексі розвивалися економіка і соціальна сфера. Сьогодні цю традицію настійно відтворюють голови колективів І. Чурс, О. Бешула, М. Болдиренко, П. Горбач, М. Ластовенко. Людяні адміністратори це. Та й є за що дякувати.

Свого часу колективи Мар'їнки не перші в Україні впровадили так зване масове зрощення. Це дало можливість істотно поповнити кормову базу і значно підвищити продуктивність тваринництва. А отже з'явилися додаткові кошти, а з ними — можливість розвинути соціальну сферу. Сьогодні чимось відомо з запозичилих критиків, що на селі будували лише «палати для керівників», танки, споряджували і тварини, механізми ферми, створювали людям нормальні умови для праці. Але не забували й про побут, докладали турботи. На об'єкті навіть малиш ферми з нині будинки тваринника з

лікарською обласного центру.

У районі відпрацювано і здійснено програма газифікації сіл. Уже введено в дію 54 кілометри газопроводу, по якому газу пришло в 300 селаських осель. У цьому році намічено газифікувати ще 250 будинків.

Хоч і важко нині, а села нині і далі розбудовуються. До цього року масо спорудили 3 тисячі квадратних метрів житла, нову водопровідну мережу, амбулаторію в селас Дачному і Старомиславівці, середню школу в Георгіївці, будинки для престарілих в Максимівці та Павлівці. На ці та інші об'єкти соціального призначення намічено спрямувати п'ятнадцять карбованців капітального закладу.

Годилося б докладніше розповісти й про те, як реалізують свої соціальні програми промислові. Але хай відбудеться. У нас можливість більше, ніж у селас. Наголошу на тому, що не вдалося здійснити у цьому.

Свого часу в районі було створено агропромисловий комбінат «Донбас». Це дало можливість не лише в комплексі вести агропробудову, переобладнання і реалізацію сільськогосподарської продукції, а й вільно оперувати коштами, в тому числі і на соціальні потреби. Створивши господарство з виробництва кормів, мали на меті заробити й вилку. Але в нових умовах по-

далекості державної аграрної політики агрокомбінат виявив можливість і заробити. А ці епізодичні істотні успіхи замирили багато й інших соціальних питань, зокрема газифікації, відпостачання сільської місцевості, народження так званих «мисль сл».

І невиконані ще про одне. Тепер нерікаю багато почути з високих трюмів, що мій віс не гаради у розв'язанні соціальних проблем пояснюються неузгодженістю спільних дій держадміністрації і місцевих Рад. Мабуть, це тема для окремого розмови. Шкідливо лише у нашому районі не було жодного разу, щоб у розв'язанні питань соціального захисту населення ці соціальні розбудови району Рада і держадміністрація не знаходили згоди або намагалися одне сті відповідальність одне.

Не мава сильна турбота і нині спільній білі.

Віктор МАНЬКО, представник Президента в Мар'їнському районі. Донська область.

Ситуація

З «Червоної рути» — у лікарню

У Каушії створено фонд для лінування «вождя Грай-прі Гретього Веса» українського фестивалю сучасної пісні «Червона рута», соліста місцевого гурту «Брати блонзу» Андрія Балаган.

Сталося так, що на донецькому вокзалі, коли вже поверталися артисти додому, Андрій несподівано втратив ідолю. В одній із клінік Донецька йому встановили діагноз: печічний ісузлет. Тепер сім'явній подорожі лікування у кращих клініках України, ефективні ліки, а для цього — чималі кошти. Іх в Андрія, не здаючиш на перемогу на фестивалі, нечужі. З ініціативи директори по комплексу закладів культури концерну «Хоронія», де працював вождь Грай-прі «Червоної рути», Володимир Добровільського, у місті створено опікунська рада, яка звязала допомоги А. Балаган. Прийнято рішення виконати Каушійську міську Раду про створення соціального фонду.

Перші пожертви на відкритті у місцевому відділенні Промісінвостану району А. Балаган написали, які проведуть фестиваль незалежно в Каушії фестивалю сучасної музики й авторської пісні «Пані-93», а також від концерту нарядного ансамблю «Наміснатор».

Василь САМАРІВ, Івано-Франківська область

Історія

Чільні місця серед підпільних видань Української Повстанської Армії займали листівки, їх поширювали в містах і селасх Західної України, в зоні бойових дій, нинічасні діяловісних змагань італі один одного, рідких і близьких з релігійними святами. Поштівки таємно розпов-

Повстанські листівки

сюювалися і в місцях постоува каральних загонів НКВС. Вони часто були реакцією на компартійні видання або політичні заходи радянської аладі. Відомо, що в 1948 році Лавіський обком комсомолу з метою посилення русифікаторського впливу видав серію листівок, присвячених росій-

голошення Української державності на закіндукарні рінчій ЗЕМЛІ.

У підпільній анкеті як і вітальні листівки релігійного змісту. Одна з них була присвячена Різдву Христовому. Невідомо художником зобразив на ній постаї представників трьох поколінь — борів за волю України — княжого дружинника, повстанців двадцятих і сорокових років. Малюнок являв собою пародію на історичний зялики: «...Ой готується, земле, волі днес стрітати».

Оскільки в видання були заборонені, записали їх, на жалі, обмалю. Тому ті, чудом виліли звідси, є великою історичною цінністю. Встановити авторів підпільних листівок важко. З відомим прикладом. Малюнок являв собою пародію на історичний зялики: «...Ой готується, земле, волі днес стрітати».

Нестор МІЗАК, історик, викладач Чернівецького будівельного технікуму. На знімках: копії повстанських листівок.

Інформація про III випуск акцій Акціонерного комерційного банку «Персональний комп'ютер» (Проспект емісії)

Характеристика емітента

Акціонерний комерційний банк «Персональний комп'ютер» (Перкомбанк) був зареєстрований Держкомком СРСР 14.11.90 р. (перереєстрований Національним банком України 7.10.91 р.) в вигляді відкритого акціонерного товариства з метою комплексного банківського обслуговування українських та іноземних юридичних і фізичних осіб.

Місцезнаходження: 254070, м. Київ, вул. Петра Сагайдачного, 17. Тел. для довідок 291—86—47. За роки своєї діяльності Перкомбанк виріс у значну фінансово-кредитну установу, про що свідчать показники балансу банку.

Баланс АКБ «Персональний комп'ютер»

	тис. грн.		
	АКТИВ	1.01.92	1.01.93
1. Каса	—	2982	9383
2. Кошти на резервному фонді в НБУ	9484	23813	527117
3. Корреспунда в НБУ	4619500	767761	2687710
4. Корреспунда в інших банках	—	1163240	2512621
5. Дебіторів банку	169	42340	234103
6. Кредити, видані банком	823596	3066944	5325239
7. Позики, видані іншим банкам	—	50000	200000
8. Основні кошти	2921	45573	126854
9. Валютні кошти	—	53572	895827
10. Інші активи	27301	300692	2955792
11. Виплачені кошти за рахунок прибутку	12890	1352561	—
БАЛАНС	5495861	7083848	15474664
	тис. грн.		
	ПАСИВ	1.01.92	01.01.93
1. Статутний фонд	42400	349931	480558
2. Резервний фонд	2501	69900	69900
3. Інші фонди	349	360780	312208
4. Корреспунда інших банків	—	211968	925257
5. Розрахунки, інші рахунки клієнтів	4975983	117775	3710544
6. Поточні рахунки клієнтів у валюті	—	147030	350728
7. Депозити, рахунки клієнтів	68	2066509	2312492
8. Вклада громадян	—	198711	860189
9. Кредити, одержані в інших банках	449000	526307	2210000
10. Інші кредити	9070	622376	992693
11. Прибуток	12890	1352561	3222777
БАЛАНС	5495861	7083848	15474664

ПЕРКОМБАНК має генеральну ліцензію Національного банку України на проведення зовнішньоекономічних і валютних операцій.

Банком відкрито 10 корреспондентських рахунків, у тому числі 4 у СНД і 6 — за кордоном.

Орган управління банком: загальні збори акціонерів банку

рада банку

Головний банк.

Висхід орган управління банком з загальні збори акціонерів, до виключної компетенції яких належать:

внесення змін до статуту; затвердження річних звітів, балансу та рахунків прибутку та збитків;

обрання з числа акціонерів членів ради банку й ревізійної комісії;

створення, реорганізація та ліквідація філій та представництв та ін.

У період між загальними зборами акціонерів вищим органом управління банком є Рада банку.

Виконавчим органом є правління банку. Склад Правління: голова Правління — Білий Сергій Петрович, факс — економіст, стаж роботи у банківській системі — 20 років;

перший заступник голови правління — Меленчук Валентина Анатоліївна, факс — економіст, стаж роботи у банківській системі — 13 років;

головний бухгалтер — Горбачук Тетяна Іванівна, факс — бухгалтер, стаж роботи у банківській системі — 9 років.

Правління керує всією діяльністю банку і несе відповідальність за ефективність роботи банку.

Кількість працівників банку становить 120 осіб.

Прострочені заборгованості кредиторам та за статутами до погашення на момент прийняття рішення щодо емісії акцій банк не має.

Адміністративні та економічні санкції за створення філій банку не накладені.

На момент прийняття рішення про емісію акцій ПЕРКОМБАНК має зареєстрований та сплачений статутний фонд в сумі 780 млн. грн.

ОСНОВНІ ДІЛОВІ АКТИВНОСТІ

ПЕРКОМБАНК є одним з найбільш серйозних банків України комерційного типу. Це банк, що має високу репутацію серед клієнтів і проводить незалежну економічну політику в інтересах розвитку ринкових відносин.

Банк був створений як кредитна установа універсального типу, зорієнтована на потреби середньої і великої підприємства та розвитку підприємств, для здійснення комплексного обслуговування клієнтів. Банк проводить велику роботу щодо залучення ідей та обслуговування населення. Крім традиційних банківських послуг, пріоритетним напрямом діяльності АКБ «Персональний комп'ютер» є зовнішньоекономічна діяльність.

Капітали банку працюють у різноманітних галузях народного господарства — промисловості, торгівлі, сільському господарстві.

Видаті кредитів передують ретельне вивчення фінансового стану клієнта. Операції виконуються на основі угоди.

ПЕРКОМБАНК є учасником Асоціації комерційних банків України та одним із засновників Української фондової біржі.

ФУНКЦІОНУВАННЯ АКБ

«Персональний комп'ютер» послужив конкурентом між банками, сприяє розширенню фінансово-кредитного ринку, підвищенню зацікавленості населення займатися фінансовою діяльністю.

ДАНІ ПРО ЕМІСІЮ

Згідно із Законом «Про акціонерні товариства» і статуту АКБ «Персональний комп'ютер» було прийнято рішення про збільшення статутного фонду до 2 млрд. грн. шляхом випуску простих іменних акцій в кількості 12200 тис. штук, номінальною вартістю 100 000 грн. в загальному обсягом емісії 1220 млн. грн.

Термін продажу акцій III емісії становився з 12 липня по 31 грудня 1993 року.

Емісія акцій проводиться серією «АВ» під №№ 00001-12200.

Фінансові ресурси, залучені внаслідок емісії акцій, будуть використані для збільшення обсягу операцій банку, для викладання в ефективні проекти, для розвитку і забезпечення надійності банку з метою за-

хисту інтересів його акціонерів, клієнтів та вкладників.

Акціонери банку можуть бути українцями та іноземними юридичними і фізичними особами.

Кожна акція банку дає акціонеру право:

— одержання дивідендів; — одержання, у разі ліквідації банку, частки його майна пропорційно сумарній вартості акцій, що належали акціонеру.

Акції реалізуються за ціною, визначеною в статуті банку.

Планова курсова вартість акцій від 100000 грн. до 350000 грн. Статутний фонд банку формується відповідно до законодавства України. Частка участі діючого акціонера в статутному фонді не повинна перевищувати 35 відсотків загального обсягу статутного фонду ПЕРКОМБАНКУ.

Щоб придбати акції ПЕРКОМБАНКУ, необхідно подати до правління письмову заяву (юридичним особам додатково подати документи згідно з вимогами Національного банку України) і повністю сплатити курсову вартість акцій (часткова сплата не передбачена).

Вартість акцій виражається в національній валюті України незалежно від форм внесення коштів.

Власнику акцій видається свідоцтво (сертифікат) на за-

гальному обсязі сплатених акцій. Свідоцтво (сертифікат) містить усі відповідні дані згідно із законодавством України щодо емісії та акціонера з належними підписами та печаткою банку. Обмін тимчасових свідоцтв на постійні акції банку буде проводитися тільки після введення в обіг постійної української грошової одиниці. До того часу всі свідоцтва залишаються дієвими.

Розподіл прибутку проводиться за порядком, визначеному статуту ПЕРКОМБАНКУ. Частка прибутку, що направляється на виплату дивідендів, розподіляється між акціонерами пропорційно до номінальної вартості його акцій. Дивіденди нараховуються та виплачуються поспіль. Банк оголошує розмір дивідендів без урахування податку з нього. За дивідендами, які не виплачені і не одержані, проценти не нараховуються. Дивіденди виплачуються за акціями, придбаними не пізніше ніж за 30 днів до кінця кварталу.

Дивіденди можуть бути перераховані на значення акціонерів, яких немає, або одержані внаслідок виплати акціонером м. Київ, вул. Петра Сагайдачного, 17.

Іноземним юридичним та фізичним особам акції реалізуються за спеціальним курсом продажу акцій у валюті. Початковий курс акцій встановлюється у 1000 доларів США, 90000 ро-

сійських рублів. Продаж акцій ПЕРКОМБАНКУ українськими акціонерами іноземним покупцям, у тому числі і в кредит СНД, не дозволяється і такі угоди не реєструються.

Рух акцій фіксується у Книжці реєстрації акцій. Власники акцій мають право самостійно їх продати, передати або заборонити шляхом повного відосамену, але не раніше закінчення строку емісії, з утриманням комісійних вартостей.

Угоди, пов'язані з переданою прав власності акцій, підлягають обов'язковій реєстрації в ПЕРКОМБАНКУ протягом 10 днів після здійснення цієї угоди (внесення змін до книги реєстрації акцій та оформлення передаточного запису або заміни свідоцтва). Невареєстровані угоди вважаються недійсними.

Акціонери користуються переважним правом у придбанні додатково випущених акцій у місячний термін після оголошення нової емісії за підсумковою вартістю відповідно до частки в статутному фонді (на 50 відсотків нижче від курсової різниці між номінальною та ринковою вартістю). Крім того, в місяць нарахованих дивідендів акціонер може придбати акції ПЕРКОМБАНКУ за підлягою виплати. Вказані відсотки не поширюються на акціонерів (юридичні особи), які мають прострочену заборгованість за кредитами банку.

Рік ліквідації ПЕРКОМБАНКУ акціонер отримує частку майна пропорційно до вартості його акцій.

Перша емісія загальним обсягом 300 млн. грн. (фактично цією реальної акції становила 100000 грн.) і друга емісія обсягом 480 млн. грн. (середня частка цієї реальної акції становила 114000 грн.) здійснювалися у вигляді випуску в обіг простих іменних акцій в кількості 7800 штук. Дивіденди за 1991 рік був визначений загальними зборами акціонерів 10 відсотків річних. За 9 місяців 1992 року дивіденд становив 274 відсотки річних, за IV квартал 1992 року — 336 відсотків річних, за I квартал 1993 року — 510 відсотків річних.

ФАКТОРИ РИЗИКУ

Можливі фактори ризику в діяльності ПЕРКОМБАНКУ зводяться до таких, що впливають і на загальну економічну ситуацію, а також законодавчої політики, що можуть погіршити фінансово-інвестиційний клімат і накласти додаток на ефективність діяльності комерційних фінансових структур.

Кошти, виручені від продажу акцій, будуть спрямовані на реалізацію майбутніх ефективних за стратегією і сферою інвестицій програм. Це зводять до мінімуму ризик неоприятання банком прибутку і гарантують виплату акціонерам високих дивідендів. За роки своєї діяльності ПЕРКОМБАНК створив значну матеріальну базу, грошові та валютні резерви, які є надійним забезпеченням його акцій.

Телефон для довідок: 291-86-47.

